

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง คำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของทุเรียนพันธุ์ทองบำรุง (ไ้เรื่อ) (*Durio zibethinus* 'Thong Bamrung (Ai Ruea)') ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางวิลาวัลย์ ไคร้ครวญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ทุเรียนพันธุ์ทองบำรุง (ไอ้เรือ)
(*Durio zibethinus* ‘Thong Bamrung (Ai Ruea)’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายสุทธิกิตต์ ตามชู

ที่อยู่ 84/29 หมู่ที่ 2 ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต 83110

โทรศัพท์ 094-94265547

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ทุเรียนทองบำรุง (ไอ้เรือ) เกิดจากการนำเมล็ดทุเรียน ซึ่งไม่ทราบสายพันธุ์ จำนวน 3 เมล็ด นำมาปลูกในสวนของนายบำรุง จินาภาค (คุณลุง) ตั้งอยู่ที่หมู่ 2 ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปรากฏว่ามีจำนวน 2 ต้น ให้ผลผลิตที่มีลักษณะ รูปทรงรียาว ผลมีขนาดใหญ่ มีรสชาติหวานมัน กลิ่นหอม ต่อมาในปี พ.ศ. 2505 นางมณี ตามชู (คุณแม่) ได้นำมาขยายพันธุ์โดยการเสียบยอด จำนวน 10 ยอด นำมาปลูกในแปลงของตนเอง พ.ศ. 2515 ต้นที่ขยายพันธุ์จากการเสียบยอดได้ผลผลิต ที่มีลักษณะ ผลใหญ่รียาว น้ำหนักประมาณ 6 กิโลกรัม เนื้อสีเหลืองเข้ม เมล็ดไม่ใหญ่มาก รสชาติหวาน มัน มีกลิ่นหอมและเมื่อสุกเต็มที กลิ่นไม่แรง เนื้อละเอียดเนียน ผิวสัมผัสของเนื้อแห้ง จากลักษณะรูปทรงที่มีลักษณะยาว รี คล้ายกับเรือ จึงเป็นที่มาของชื่อ ไอ้เรือ ในขณะนั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2525 นายสุทธิกิตต์ ตามชู ได้ขยายต้นพันธุ์โดยวิธีการเสียบยอด จำนวน 20 ต้น ภายในแปลงปลูกทุเรียนของตนเอง เมื่อให้ผลผลิตพบว่ายังคงมีลักษณะเดิมจากต้นแม่และมีความสม่ำเสมอของรสชาติ ต่อมาในปี พ.ศ. 2550 ทุเรียนให้ผลผลิตเป็นจำนวนมาก จึงนำไปให้เกษตรกรรายอื่นได้รับประทานและพบว่ารสชาติหวาน มัน มีกลิ่นหอม เนื้อเนียน เกษตรกรที่ได้ทดลองรับประทานต่างมีความต้องการที่จะนำไปปลูกในสวนของตนเอง ในปีต่อมานายสุทธิกิตต์ได้ทดลองขยายพันธุ์ในแปลงปลูกของตนเองมากยิ่งขึ้นจากต้นแม่พันธุ์ดั้งเดิม จำนวน 100 ต้น ในปี พ.ศ. 2565 ได้นำไปให้เกษตรกรรายอื่นขยายพันธุ์ทุเรียนมากขึ้นในตำบลศรีสุนทร ต่อมาในปี พ.ศ. 2566 ได้นำผลทุเรียนไปประกวดในชื่อ ทองบำรุง (ไอ้เรือ) (ทองบำรุง มาจากผู้ปลูกคนแรกและได้เสียชีวิตในปี 2560) ในงานการประกวดทุเรียนพื้นเมืองภูเก็ต ประเภททุเรียนเนื้อเหลือง งานทุเรียนเกาะภูเก็ต ประจำปี 2566 ในวันที่ 21 มิถุนายน 2566 จากการประกวดได้รับรางวัลชนะเลิศ ในปัจจุบัน ต้นทุเรียนต้นดั้งเดิมมีอายุมากกว่า 70 ปี และได้มีการขยายพันธุ์เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2495	นำเมล็ดพันธุ์ทุเรียนไม่ทราบสายพันธุ์มาปลูก จำนวน 3 เมล็ด	หมู่ 2 ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
	↓	
2505	ทุเรียนให้ผลผลิตที่มีลักษณะ รูปทรงรียาว ผลมีขนาดใหญ่ มีรสชาติหวานมัน กลิ่นหอม	
	↓	
2505	ขยายพันธุ์โดยการเสียบยอด จำนวน 10 ยอด	
	↓	
2515	ต้นที่ขยายพันธุ์จากการเสียบยอดได้ผลผลิต ที่มีลักษณะ ผลใหญ่รียาว น้ำหนักประมาณ 6 กิโลกรัม เนื้อสีเหลือง เข้ม เมล็ดไม่ใหญ่มาก รสชาติหวาน มัน มีกลิ่นหอมและ เมื่อสุกเต็มทีกลิ่นไม่แรงจัด เนื้อละเอียดเนียน ผิวสัมผัส ของเนื้อแห้ง	
	↓	
2525	ต้นที่ขยายพันธุ์จากการเสียบยอดได้ผลผลิต ลักษณะคง เดิมและรสชาติสม่ำเสมอเหมือนต้นแม่พันธุ์	
	↓	
	ติดตามความคงเดิมของสายพันธุ์ เป็นระยะเวลา 20 ปี	
	↓	
2565	ทุเรียนพันธุ์ทองบำรุง (ไอ้เรือ)	
	↓	
2566	ขยายพันธุ์เพิ่มปริมาณมากยิ่งขึ้น	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ทูเรียนพันธุ์ทองบำรุง (ไอ้เรือ) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Durio zibethinus</i> 'Thong Bamrung (Ai Ruea)' วงศ์ Malvaceae ไม้ยืนต้น ไม้ผล
ราก	ต้นแม่ที่ได้จากการเพาะเมล็ดมีระบบรากแก้ว
ลำต้น	ต้นแม่พันธุ์อายุ 72 ปี สูงประมาณ 30 - 40 เมตร ทรงพุ่ม 30 เมตร เส้นรอบวงของลำต้น 2.64 เมตร
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับกัน ใบมีลักษณะรูปทรงใบเป็นแบบรูปไข่ขอบขนาน ลักษณะปลายใบเป็นแบบแหลมโค้ง ลักษณะฐานใบเป็นแบบกลมมน กว้าง 6 - 8 เซนติเมตร ยาว 16 - 20 เซนติเมตร หลังใบมีสีเขียวอมสีเงิน มันเงา เส้นใบทุเรียนสานกันมีลักษณะเป็นร่างแห ก้านใบยาว 1.5 - 2 เซนติเมตร
ดอก/ช่อดอก	ดอกตูเรียนลักษณะคล้ายทรงระฆังคว่ำ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ ใน 1 ดอกประกอบด้วย กลีบเลี้ยงซึ่งอยู่ชั้นนอกสุดมีสีเขียวอมน้ำตาลในระยะดอกตูม ทำหน้าที่หุ้มกลีบดอกไว้ เมื่อดอกเริ่มบาน จะเห็นกลีบเลี้ยงชัดเจน กลีบดอกมีลักษณะมน สีขาวนวล เรียงซ้อนกันเล็กน้อย กลีบดอกมีประมาณ 4 - 5 กลีบ
ผล/เมล็ด	ผลเดี่ยว ทรงรี กว้าง 20 - 25 เซนติเมตร ยาว 32 - 35 เซนติเมตร ลักษณะปลายผลรี ฐานผลมีลักษณะกลม หนามแหลมโค้งงอ หนามเป็นเหลี่ยม สีของผลมีสีเขียวค่อนข้างเข้ม ร่องพูดันความหนาแน่นของหนามปานกลาง ความยาวหนาม 1 - 2 เซนติเมตร เนื้อมีสีเหลืองเข้มและมีสีส้มปะปน เนื้อละเอียด รสชาติหวานมัน มีกลิ่นหอม เมื่อแก่จัดกลิ่นไม่แรง มีเส้นใยของเนื้อเล็กน้อย เเปอร์เซ็นต์เนื้อผล เฉลี่ย 50 - 60 เเปอร์เซ็นต์ ของน้ำหนักทั้งผล เปลือกมีน้ำหนัก 1.2 - 2 กิโลกรัม เมล็ดเป็นทรงรีปลายมน จำนวนเมล็ด 12 - 16 เมล็ด เมล็ดกว้างเฉลี่ย 3 - 3.5 เซนติเมตร หนาเฉลี่ย 1 - 1.5 เซนติเมตร มีสีน้ำตาลอ่อน เมล็ดลีบร้อยละ 40
ลักษณะอื่น ๆ	อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 100-120 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของทุเรียนพันธุ์ทองบำรุง (ไอ้เรือ)
ก ต้น ข ใบ ค ดอก ง-จ ผล ฉ เมล็ด

ทุเรียนพันธุ์ทองบำรุง (ไอ้เรือ)